

DIDACTIEK VAN SPREEKVAARDIGHEID FRANS

TOmf2: Nazeggen en hardop lezen in betekenisvolle situaties

Uitgewerkt voorbeeld

1 Didactische aanpak

Een eerste stap in spreekvaardigheid - en ook gespreksvaardigheid - is het hardop lezen en het nazeggen van beluisterde en/of gelezen teksten. Leerlingen luisteren aandachtig en zeggen na. Dit begint uiteraard met het luidop nazeggen van de nieuw aangeleerde woorden. Maar om tot het doel te komen, is het belangrijk dat de **context zinvol** is. Het nazeggen van losstaande woorden of zinnen volstaat niet om dit doel te bereiken.

Wanneer we de leerlingen laten nazeggen en hardop lezen, oefenen ze woorden, structuren en zinnen én de correcte uitspraak in. Sommige leerlingen horen hun eigen uitspraak en kunnen deze spontaan verbeteren. Bij anderen zal gerichte feedback nodig zijn. Herhaal rustig het woord dat de leerling verkeerd uitspreekt en vraag dat de leerling herhaalt. Opnames kunnen hierbij helpen.

Het is belangrijk dat de leerlingen voldoende tijd krijgen om de uitspraak van nieuwe woorden en zinsconstructies onder de knie te krijgen, zeker wanneer het gaat om klanken die ze niet in hun moedertaal kennen. Voor Nederlandstalige leerlingen gaat het bv. om de nasale klanken, zoals 'un' of 'on' of de uitspraak van de 'g' in 'garçon'.

Nazeggen en hardop lezen zorgen er ook voor dat de leerlingen vertrouwd raken met de klemtonen en intonatie die Franstaligen in hun zinnen leggen. Zo leren ze het verschil tussen: 'Il s'appelle Kenji' et 'Il s'appelle Kenji?'

Mogelijke opdrachten:

- een modeldialog (uit de methode) hardop lezen als inoefening voor de juiste uitspraak en intonatie
- een gedichtje of aftelrijmpje voorlezen
- een nieuwsjaarsbrief, een nieuwjaarswens, een gedichtje voor moeder- of vaderdag, ... opstellen (kopiërend schrijven) en voorlezen
- een Elfje dat de leerlingen zelf geschreven hebben voorlezen aan elkaar
- een complimentje schrijven aan elkaar en voorlezen
- een Frans prentenboek voorlezen tijdens de activiteit taalinitiatie in het eerste leerjaar
- ...

Als je zelf twijfelt over de uitspraak van een woord, kun je die makkelijk opzoeken. Bij veel online woordenboeken, zoals Larousse, kun je met één klik de uitspraak van het betreffende woord checken. Ook de website Forvo kan hierbij ondersteuning bieden.

2 Uitgewerkt voorbeeld: een gedichtje voorlezen

<https://dessinemoiunehistoire.net/comptine-au-revoir-papa-au-revoir-maman/>

Je lees het gedichtje enkele keren rustig voor. Of je maakt een opname en laat die beluisteren. De leerlingen luisteren eerst naar het gedicht. De leerlingen volgen op papier. Peil met enkele algemene vragen naar het tekstbegrip:

- Welke woorden herken je? *au revoir, maman, papa, grand*
- Wie spreekt hier? *Een kind.*
- Waar gaat die persoon naartoe? *Naar school.*

Je herhaalt zin per zin en laat de leerlingen deze nazeggen. Spreek rustig, maar niet te traag. Als je te traag spreekt, mis je de verbindingen ('liaisons') tussen de woorden.

Daarna bied je de tekst aan op papier. Je lees de tekst nogmaals voor. De leerlingen volgen mee.

Vervolgens laat je de leerlingen oefenen. Als je over een opname beschikt, kunnen de leerlingen deze tijdens het oefenen beluisteren. De leerlingen maken een opname. Ze beluisteren hun ingesproken tekst en wanneer ze tevreden zijn, sturen ze hun opname door naar de leerkracht. Het is dus helemaal niet erg dat ze verschillende opnames maken, integendeel. Op die manier creëren ze voor zichzelf extra oefenkansen en leren ze uit hun fouten.

Wanneer de leerlingen hun tekst inoefenen, kun jij observeren en feedback geven.

3 Observeer, evalueer en geef feedback

Hier vind je enkele handvatten om de spreekopdracht te evalueren en van feedback te voorzien. Uitgebreidere informatie over evalueren van Frans vind je op de [PRO.-site](#) van Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Vergeet niet eerst aan te melden.

3.1 Zelfreflectie

Laat de leerlingen zelf reflecteren over hun ingesproken tekst. Op die manier nemen ze hun eigen leerproces in handen. Volgend kader kan daarbij helpen:

Wat vind ik van mijn eigen opname?	☐ Ik ben tevreden. ☐ Ik spreek te snel. ☐ Ik spreek te traag. ☐ Ik spreek onduidelijk. ☐ Ik spreek sommige woorden onduidelijk uit.
Volgende woorden vond ik moeilijk om uit te spreken:	
Hoe heb ik me voorbereid?	☐ Ik heb verschillende opnames gemaakt. ☐ Ik heb de opname van de juf / meester een aantal maal beluisterd. ☐ Ik heb de uitspraak van bepaalde woorden opgezocht. ☐ Ik heb de hulp gevraagd van ...
Waar ga ik een volgende keer op letten?	

Door de leerlingen te laten reflecteren over hun eigen werk, zet je ook in op volgend generiek doel:

[IVoc4 Alleen of met andere kritisch reflecteren op ervaringen en bevindingen en daaruit leren.](#)

Bespreek deze zelfreflectie met de leerlingen en geef feedback over hun aanpak. Door bewust tijd en ruimte te maken voor feedback, zetten we niet alleen op IVoc4 in, maar ook op IVzv3 en IVzv4

[IVzv3 Doelgericht en efficiënt handelen door taken te plannen, uit te voeren, erop te reflecteren en waar nodig bij te sturen in functie van zelfredzaam en zelfstandig functioneren.](#)

[IVzv4 Specifieke strategieën inzetten om vragen, opdrachten, uitdagingen en problemen efficiënt aan te pakken.](#)

3.2 Een mogelijk beoordelingsrooster

Tijdens het beoordelen kun je letten op het spreektempo en de uitspraak. Het onderstaande rooster kun je inzetten voor het beoordelen van het gedicht 'Au revoir papa! Au revoir maman!'.

TOMf2 Gedicht voorlezen	Goed	Voldoende	Onvoldoende
Spreektempo	normaal / rustig spreektempo		moeizaam spreektempo
Uitspraak	geen tot drie fouten	vier tot zes fouten	meer dan zes fouten

